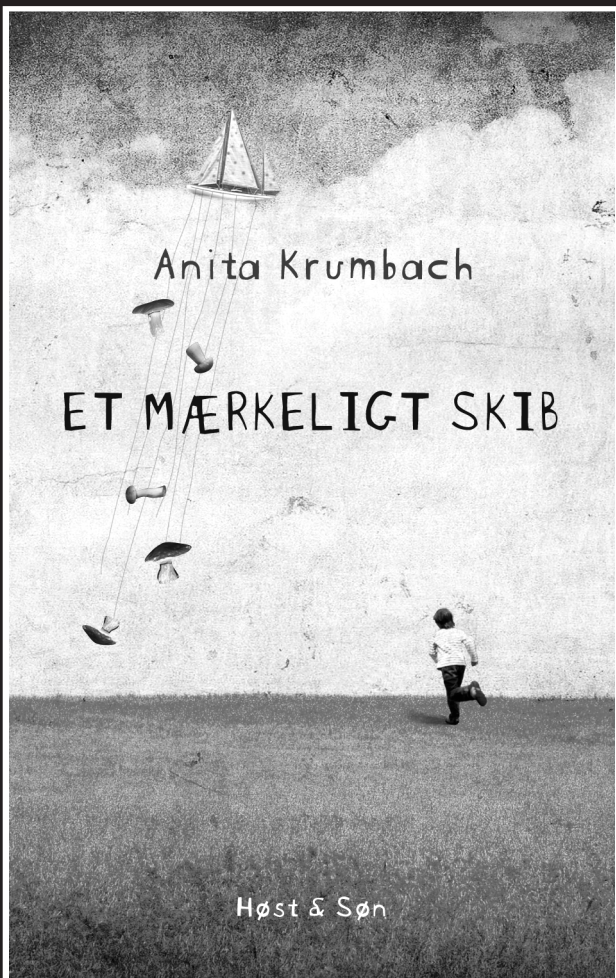

LITTERATURGUIDE

til Anita Krumbachs
Et mærkeligt skib

SOFIA ESMANN

Høst & Søn

Litteraturliste til Anita Krumbachs ***Et mærkeligt skib***

© Sofia Esmann og Høst & Søn / ROSINANTE&CO, København 2010

1. udgave, 1. oplag, 2010

Omslagsdesign *Et mærkeligt skib*: Alette Bertelsen, Imperiet

Grafisk tilrettelæggelse og omslagsdesign: Mette Plesner

Produktion: Narayana Press, Gylling

Printed in Denmark 2010

Høst & Søn er et forlag i ROSINANTE&CO

Købmagergade 62, 4. | Postboks 2252 | DK-1019 København K

www.rosinante-co.dk | www.hoest.dk

Indhold

- 4 **Indledning**
- 4 Romanens handling
- 5 Læseforståelse
- 7 At danne indre forestillingsbilleder

- 8 **Indre forestillingsbilleder**
- 8 Læsning af *Et mærkeligt skib*
- 10 Hvordan skaber indre forestillingsbilleder muligheder for fortolkning?
- 12 At læse mellem linjerne
- 13 Skrivestil
- 14 Komposition
- 15 Tid

- 16 **Litteraturarbejde med *Et mærkeligt skib***
- 16 **Eleveopgaver**
- 16 Før eleverne læser
- 17 Mens eleverne læser – en læseguide
- 23 Når eleverne har læst
- 24 Evaluering
- 25 Afsluttende arbejde med romanen

Indledning

Romanens handling

Et mærkeligt skib *er en realistisk, intens og lille roman om drengen Elo, der er så ensom og alene, at man ikke tror det muligt. Gennem en intensiv nærlæsning af romanen folder det ene billede efter det andet sig ud. Oplevelsen og dybden af romanen står tilbage, som billeder på nethinden, der aldrig rigtig forsvinder. De indre forestillingsbilleder indbyder til danskfagligt arbejde i folkeskolens ældste klasser.*

Elo er en dreng, der bor alene med sin far. Moren bor ikke hos familien. Elo kontakter hende i skjul en aften på telefonen, men bliver afvist af hende, da hun ikke vil have, at han ringer så sent. Faren er mentalt fraværende og meget lidt engageret i sin søn. Han arbejder i svømmehallen og kommer sent hjem om aftenen. Elo lever en meget ensom og trist tilværelse. En dag kommer der en ny dreng, Rune, ind i klassen. Det bliver startskuddet til Elos mislykkede forsøg på at få en ny familie. Runes mor, Susanne, udstråler al den moderkærlighed, som Elo i den grad mangler. Elo "klistrer" sig nærmest til familien. I begyndelsen er Runes familie tilfredse og glade for, at deres ældste søn har fået en ven, som går i samme klasse. Elo bliver inviteret med på svampetur og nyder det åbenlyst, da en anden familie tror, at han hører med til Runes familie. Susanne er prototypen på en rigtig mor. Hun bager boller og laver te. Hun vil gerne hygge med familien og inviterer Elo med. Elo kender ikke grænserne for, hvornår det er passende eller upassende at trænge sig på. Det resulterer i, at han bl.a. laver nogle kiksede forsøg på at alliere sig med Susanne. I skolen går det mere og mere

op for Rune, at bekendtskabet med Elo måske ikke er så heldigt, fordi Rune ikke er en del af klassefællesskabet.

Kulminationen i romanen er, da Susanne kikker på et lille træskib, som Malte engang har lavet til hende. Formmæssigt er skibet ikke noget særligt, men for Susanne har skibet stor betydning. Elo beslutter sig for at lave en flottere udgave af et skib til Susanne. I samarbejde med sløjdlæreren laver han det flotteste af alle skibe og forærer det til Susanne, som også åbenlyst bliver overrasket, og ikke helt ved, hvad hun skal sige. Med skibet forsøger Elo at skubbe Malte til side, men det lykkes selvfølgelig ikke. Som tiden går, ser Susanne sig nødsaget til at skubbe Elo væk fra sig. Det bliver meget smerteligt for ham og han laver et indbrud hos Susanne og Erik. Et indbrud, hvor hensigten ikke er at stjæle værdier, men at stjæle det sidste strejf af familie.

Under indbruddet finder Elo sit skib, som ikke har fået den placering hos familien, som han havde håbet på. I forbifarten tager Elo skibet med sig og romanen slutter med, at han tager sit (mærkelige) skib og løber ud i skoven med det. Han lader det sejle i åen og selv om skibet har svært ved at navigere, så retter det sig op og styrer efterhånden nogenlunde sikkert af sted. Elo glædes over dette, måske fordi han trods alt føler en vis sammenhørighed med skibet og dets færd, som om det er et billede på Elos eget liv.

Læseforståelse

At kunne afkode ordene i en tekst, er en nødvendig forudsætning for at kunne læse, men det er ikke en tilstrækkelig betin-

gelse for at kunne forstå teksten. Derfor arbejder læreren ofte med læseforståelsen som en sideløbende proces. Hvis eleverne skal kunne blive bedre litteraturlæsere, er det vigtigt, at de bliver bevidste om nogle af de processer, der indgår i læseforståelsesbegrebet.

Læseforståelsen indeholder forskellige delkomponenter, som er af betydning for den forståelse af en tekst, eleverne får, når de læser. Forskellige læseforskere nævner følgende seks delkomponenter:

- Sprogforståelse
- Baggrundsviden/forforståelse
- At kunne danne inferenser (følgeslutninger)
- At kunne danne indre forestillingsbilleder
- Genrekendskab
- Aktiv læseindstilling

Meget overordnet kan disse seks delkomponenter defineres på følgende måde:

Sprogforståelse:

Elevernes kendskab til ords, sætningers og talemåders betydning. At de kender til de mekanismer i sproget, der gør, at teksten bindes sammen.

Baggrundsviden/forforståelse:

”Viden om verden”. Når vi læser *Et mærkeligt skib*, gør vi os nogle forestillinger om indholdet, *før* vi læser. Denne viden kobler vi til de nye indtryk, vi får, *mens* vi læser, og endelig laver vi en form for tilpasning af de nye indtryk, vi får ved at læse teksten, til den viden, vi allerede havde. Læreren kan bruge dette i

sit pædagogiske arbejde med *Et mærkeligt skib* ved at introducere teksten på en særlig måde.

At kunne danne inferenser:

Eleverne skal kunne læse mellem linjerne. De skal kunne drage nogle sammenhænge i det, de læser, uden at det står på linjen. Dette gøres ofte implicit, da eleverne vil forsøge at være meningssøgende i deres læsning.

At kunne danne indre forestillingsbilleder:

Elevernes evne til at se det læste for sig. Når der dannes indre forestillingsbilleder, sker det ofte i samspil med bl.a. forforståelsen.

Genrekendskab:

Eleverne skal kunne skelne mellem genrer og deres genretræk. Genretrækkenes funktion er at etablere en kontakt eller forståelse mellem teksten og læseren.

Aktiv læseindstilling:

Eleverne skal have en bevidsthed om, hvad de forstår af det læste.

At kunne danne indre forestillingsbilleder

Når eleverne læser en tekst, kan man sige, at teksten indbyder eleverne til at aktivere det, de i forvejen ved qua bl.a. deres erfaring og baggrundsviden. Eleverne opstiller ligeledes nogle begrebsskemaer. Et eksempel på et begrebsskema kan være forventninger til forståelse af fx te.

En varm drik

Kan nydes af alle

Forskellig smag

Te

Hygge og i selskab

I kande og i krus

Nydelse

Disse begrebsskemaer er forudsætningen for, at eleverne kan danne indre forestillingsbilleder. Eleverne skal altså kunne fremkalde disse skemaer, som en slags faste skemaer eller forventninger til teksten. Disse skemaer kan være i overensstemmelse med ens forventninger til teksten eller det modsatte. Hvis det sidste er tilfældet, så overraskes man. Forståelsen og muligheden for at fremkalde de faste skemaer er ligefrem proportionale forstået på den måde, at jo bedre eleverne er til at etablere skemaerne, des lettere er det for eleverne at danne indre forestillingsbilleder.

Når eleverne skal danne de indre forestillingsbilleder, skal de aktivt kunne bruge deres skemaer og baggrundsviden. Læreren må være opmærksom på dette, før eleverne begynder deres læsning, ellers skal baggrundsviden forklares til eleverne efter endt læsning, og så er det ikke længere relevant for dem.

Indre forestillingsbilleder

Læsning af *Et mærkeligt skib*

Tekster til litteraturundervisningen kan læses på mange forskellige måder. Ovenfor er indre forestillingsbilleder beskrevet som en særlig delkomponent. Derudover er det også vigtigt at for-

holde sig til læseformål og læsemåder generelt. I forhold til Fælles Mål 2009 bruges der i selve vejledningen definitioner af, hvad læseformål og læsemåder er. De anvendes også i sammenhæng med læsning af *Et mærkeligt skib*.

Fra Fælles Mål 2009 gengives:

Læseformål

Det er vigtigt og nødvendigt, at alle tekster ikke læses ens. Læsemåde, læseteknik og læseforståelsesstrategien afhænger af, hvad formålet er med læsningen. Er det at skaffe sig et hurtigt overblik over indholdet i en tekst for at se, om det er relevant at fordybe sig i den? Er det at søge efter ny viden og lære nyt? Eller er teksten valgt for at få en god oplevelse?

Læseteknikker

En læseteknik er en metode, læseren kan anvende i sin læsning for at tilgodese forskellige læseformål.

Læseteknikker er fx

- at skimme en tekst for at undersøge, om den kan bruges til et bestemt formål
- at tage notater for at huske en tekst
- at opstille vigtige informationer fra teksten i grafiske modeller for at skabe sig overblik over sammenhænge i teksten
- at punktlæse for at finde ud af, om en tekst handler om det, man søger efter
- at nærlæse passager for at fokusere på tekstens sprog og detaljer
- at fragmentlæse når det gælder skærmttekster, fx hjemmesider, hvor den grafiske opsætning leder en rundt i forskellige dele af teksten.

Inden læsningen af *Et mærkeligt skib* vil det være relevant at drøfte med eleverne, hvad formålet med læsningen er. Formålet kan være at få et indblik i, hvordan en meget ensom dreng opfatter sit liv og sine omgivelser. Den læseteknik, der bør anvendes, er nærlæsning, for at opdage tekstens sprog og detaljer, så formålet med at læse også tydeliggøres.

Nærlæsning kræver, at der bliver læst langsomt, så eleverne får alle detaljerne med. Det kan også anbefales at flere af passagerne læses højt. I forhold til sprogforståelsesbegrebet kan en tekst ligeså godt læses op, som eleverne selv læser teksten.

Hvordan skaber indre forestillingsbilleder muligheder for fortolkning?

Et mærkeligt skib er sprogligt en meget mættet roman forstået på den måde, at det ofte er i detaljen, betydningen og tolkningen gemmer sig. Derfor kan det være hensigtsmæssigt at læse teksten langsomt og nærmest se de forskellige billeder for sit indre blik. Ved at bruge en læseteknik, hvor eleverne ”ser” romanen for sig, kan eleverne opleve, at teksten åbner sig for dem. Eleverne opstiller dermed de indre forestillingsbilleder. Det er eleverne, der skal opstille de indre forestillingsbilleder. Teksten gør det ikke selv. Og tekster er krævende. De kræver, at man aktivt læser eller lytter med, når der læses.

Teksten: *Et mærkeligt skib* siger ikke det hele – langt fra endda. Derfor er elevernes aktive medvirken en nødvendighed, hvis en forståelse af teksten skal hænge sammen. Et eksempel fra *Et mærkeligt skib* er afsnittet ”Te” side 32.

Te

Hej Elo

Rune lyder overrasket. Han lader sportstasken dumpe ned på bryggersgulvet og skubber skoene af fødderne, så han ikke behøver at bøje sig ned. Han smider den hvide jakke på knagen. Susanne læner sig frem på stolen. – Jeg fik lige besøg!

Runes hår er vindblæst. Han giver Susanne et knus og dasker Elo på skulderen.

Det ser hyggeligt ud! Rune går gennem stuen med tasken over skulderen.

Der er te!

Rune går et skridt tilbage, hiver ketsjeren op af tasken og griner gennem et net af ødelagte strenge. – Jeg skal lige have ordnet noget! Susanne piller ved hanken på sit krus. Så kom bagefter!

I teksten står der strengt taget ikke, at Susanne ikke ønsker at sidde alene i stuen og drikke te med Elo. Der står heller ikke, at Rune slet ikke har lyst til at deltage, men ved at aktivere de indre forestillingsbilleder, er det den tolkning, vi kan komme frem til. Det er eleverne selv, der skal opstille disse billeder.

Teksten indledes med et ”Hej Elo” – en henvendelse rettet mod en anden person i et lokale fra en person, der hedder Rune. Der er altså mindst to personer tilstede. Derefter står der ”Susanne” og hun oplyser, at hun har fået besøg. Derfor kan vi slutte, at de er tre personer og at de to af dem bor sammen.

Susanne oplyser, at der er te, men Rune laver en afværgemå-
nøvre, så han undgår at takke ja til te. Rune undgår ikke helt at
svare på opfordringen om at drikke te, derfor siger han: ”Jeg
skal lige have ordnet noget!” Afsnittet afsluttes med, at
Susanne piller ved hanken på sit krus og siger opfordrende til
Rune, ”så kom bagefter”. Det er derfor underforstået, at hun
ikke vil sidde der selv. Desuden er det meget interessant ”at
se”, at Elo på ingen måde selv deltager i dialogen. Hvordan
mon han sidder i stolen? Hvorfor siger han ikke noget? Hvad
laver han, mens Susanne og Rune taler sammen?

Ved ”at se” scenen for sig og høre replikkerne mellem perso-
nerne, så tolker vi teksten. Læreren kan stille spørgsmål, der
direkte stimulerer elevernes muligheder for at danne indre fore-
stillingsbilleder fx spørgsmålene omkring Elo.

At læse mellem linjerne

Læseforståelsen er en kompliceret affære, og eleverne har også
brug for at kunne danne inferenser. At kunne drage de logiske
følgeslutninger for overhovedet at kunne tolke teksten. Som tid-
ligere skrevet skal eleverne selv danne de indre forestillingsbil-
leder. Eleverne kan også få en fornemmelse af, at der noget i
teksten, der ikke stemmer. Eleverne kan herefter begynde at
lede efter en anden og mere dybereliggende mening med tek-
sten. I de tilfælde læser man mellem linjerne. At læse mellem
linjerne er den mest avancerede del af læseforståelsen, netop
fordi overfortolkningen er snublende nær.

I forhold til afsnittet fra *Et mærkeligt skib* kunne man umiddel-
bart godt undre sig over, hvorfor Rune ikke tager imod invitatio-

nen om at drikke te med Susanne og Elo. Det stemmer ligesom
ikke overens. Det giver anledning til at lede efter en forklaring
på det set. Et svar kunne være, at Rune ikke ønsker at være i
Elos selskab, og Susanne faktisk heller ikke har lyst. Det giver
igen anledning til at spørge om, hvorfor? Hermed begynder ele-
verne at læse mellem linjerne.

Skrivestil

Et mærkeligt skib er skrevet på en særlig måde. Der er meget få
overflødige ord. Alle ord synes at have en helt særlig funktion.
Skrivestilen minder meget om impressionismen. Der er gengivet
de umiddelbare sanseindtryk, øjebliksoplevelsen. Det er et for-
søg på at skildre verden objektivt. Fortælleren træder i baggrun-
den og forsøger at være neutral og objektiv. Personerne karak-
teriserer sig selv gennem ord og handlinger. Det kan fx ses på
måden Susanne siger: ”Så kom bagefter”.

Skrivestilen får betydning for vores måde at danne de indre
forestillingsbilleder på. I *Et mærkeligt skib* gør den neutrale
fremstillingsform, at der bl.a. ikke er forfatterkommentarer, som
styrer vores mulighed for at danne indre forestillingsbilleder og
for at danne inferenser.

I *Et mærkeligt skib* er der valgt en scenisk fremstillingsform, som
er typisk for den impressionistiske skrivestil. Teksten er bygget
op med scener og dialoger, der begynder in medias res. I det
valgte afsnit fra *Et mærkeligt skib* kommer vi også midt ind i
handlingen. Der er ikke skrevet noget forinden om, hvorfor de
siddet og drikker te. Der er umiddelbart ingen baggrund for sce-
nen, kun at vi kan bruge den videre i vores tolkning af teksten.

Fortælletempoet i afsnittet er meget lavt. Forfatteren gør meget ud af detaljerne. Antallet af begivenheder er ligeledes meget lavt.

Forfatteren giver sig ikke direkte til kende. Der er ingen forfatterkommentarer, der viser, hvordan en scene skal forstås. Scenen med Susanne, Elo og Rune beskrives som den er, uden på nogen måde at gå nærmere ind på personernes tanker og uden at kommentere handlingen. Det er derfor i høj grad op til eleverne selv at danne de billeder, der skal til for, at handlingen giver mening.

Komposition

Til trods for det meget langsomme fortælletempo i romanen, skal eleverne gennem arbejdet med dens komposition bevidstgøres om, at der faktisk sker en del i romanen, at den er bygget op efter den klassiske berettermodel, og at det har betydning for vores måde dels at læse teksten på, dels at tolke den. Lad også eleverne inddele teksten, så det tydeligt fremgår, hvorfra og hvortil eleverne vurderer, at anslaget, præsentationen, uddybningen, point of no return, optrapning, klimaks og udtoning er. Diskutér i fællesskab de forskellige bud, der vil komme.

1. Anslag
Filmens tema, stemning og stil anslås. Vores nysgerrighed pirres.
2. Præsentation
Der skabes identifikation med hovedpersonen. Personer og miljø præsenteres.

3. Uddybning
Temaet foldes ud og konflikterne præsenteres.
4. Point of no return
Der er ingen vej tilbage for hovedpersonen. Fortællingen har taget retning.
5. Optrapning
Konflikten intensiveres.
6. Klimaks
Den afgørende styrkeprøve, konflikten afsluttes.
7. Udtoning
Udfaldet på fortællingen, en ny orden etableres, eller den gamle orden genoprettes, evt. pointe.

Tid

Gennem en bevidstgørelse af de to former for tid – fortalt tid (det tidspunkt, hvor historien foregår fx nu) og fortællertid (det tidspunkt, hvor historien bliver fortalt fx længe efter eller lidt efter historien er foregået), skal eleverne opdage, at tid får betydning for, hvordan *Et mærkeligt skib* giver dem mulighed for at danne indre billeder og dermed være nærmere en tolkning. *Et mærkeligt skib* bruger ofte fortalt tid tæt på fortællertid. Denne form for tid gør, at begivenhederne kommer tæt på, og vi kan nærmest føle, at vi er tilstede i samme lokale som en flue på væggen. Denne form for brug af tid gør, at vi danner indre forestillingsbilleder på en anden måde, end hvis begivenhederne var gengivet i fortalt tid langt fra fortællertid.

Litteraturarbejde med *Et mærkeligt skib*

Elevopgaver

Målet med læsningen af *Et mærkeligt skib* er, at eleverne skal arbejde med og bevidstgøres om at danne indre billeder, når de læser, som middel til fortolkningen. Det kan gøres dels ved opgaver undervejs, dels ved en bestemt læsestrategi.

FØR ELEVERNE LÆSER

Bed dem om at skrive stikord:

- Titel: Hvad tænker de på, når de læser titlen?
- Beskriv forsideillustrationen: Lad dem komme med forslag til HVEM man ser, HVAD man ser og HVORFOR.
- Bed dem om at læse bagsideteksten meget langsomt og overveje, hvad de mon nu skal til at læse.
- Lad eleverne diskutere med hinanden i klassen, hvad de hver især har skrevet ned.
- Bed eleverne om at skrive alle kapitlernes overskrifter ned.
- Hvad fortæller det om romanen, at der kun er et ord i hver overskrift?
- Eleverne får afsnittet om "Te" side 32. Læs teksten op og bed eleverne tømme teksten for oplysninger. Eleverne skal skrive alt det ned, som de kan få ud af at læse teksten. Det er også ok, hvis eleverne "får noget på fornemmelsen" uden konkret at kunne udpege det teksten.

MENS ELEVERNE LÆSER

En læseguide:

Læs første kapitel "Aftensmad" op. Læs først hele kapitlet op i sammenhæng. Derefter læses kapitlet op i afsnit. Stil nedenstående spørgsmål. Eleverne skal undervejs forsøge at se "den indre film for sig".

1. afsnit – læs det op og stil følgende spørgsmål:

- Hvor gammel tror I, Elo er?
- Er det lyst eller mørkt?
- Hvilke lyde kan man høre?
- Hvilken cykel tror I, han kører på?
- Hvad vil det sige at køre langs med rækkehusene?
- Hvorfor må han ikke røre pedalerne?
- Prøv at "efterabe" Elos bevægelse med cyklen. Hvordan ser han ud?

2. afsnit:

- Hvorfor tænder Elo ikke lys?
- Hvorfor står han lidt i tusemørket?

3. afsnit:

- Hvad vil det sige, at hullet er et lysende øje?
- Prøv at "efterabe" den bevægelse, som Elo laver, når han kigger gennem hullet.

4. afsnit:

- Hvad er det, Elo ser?
- Hvor lang tid tror I, at han står og kikker?

- Hvad fortæller det om Elo, at han kikker på den anden families spisesituation?

5. afsnit:

- Beskriv scenen. Hvor er vi?
- Hvad får de at spise?
- Hvorfor kan Elo mærke knivens skarphed mod tungen?
- Hvad ser de i fjernsynet?

6. afsnit:

- Hvordan ser det ud, når man spiler sine kinder ud med mælk?
- Hvilke lyde og stemmer kan I høre, når I får teksten læst op?
- Hvor sidder Elo og hans far?
- Hvordan ser stuen ud? Hvilke møbler er der i stuen?
- Prøv at lave en skitse over, hvordan I ”ser” husets indretning for jer?

7. afsnit

- Hvad laver Elos far?
- Prøv at skrive deres dialog ned. Hvad taler de om?
- Hvordan ser det ud, når Elos far tørrer bordet af?

8. afsnit

- Hvad ser Elo i mørket?
- Hvad taler Elo og faren om?
- Er der en død fisk i akvariet?

9. afsnit

- Hvad hører Elo i mørket?
- Scenen med telefonopkaldet er meget central. Se det for jer

og overvej, hvem Elo forsøger at tale med, og hvorfor han bliver afvist.

Skriv herefter nogle notater om, hvordan I opfatter Elo nu i sammenligning med, da I første gang hørte kapitlet.

- Hvilken betydning har det for jeres læseforståelse, at I skal se den indre film for jer?
- Hvilken ny viden om Elo synes I, at I har fået ved at læse på en måde, så I ser en film for jeres øjne?
- Hvilke scener berører jer specielt meget og hvorfor?

Læs herefter resten af romanen. I skal koncentrere jer meget om at læse langsomt og forsøge at se den indre film for jeres øjne, når I læser.

- I skal notere undervejs.

2. læseafsnit: side 13-19

Notér hvilke oplysninger I får om Rune og Susanne.

Vælg et par afsnit ud, som I synes, I ”kan se for jer” – se den indre film og beskriv, hvordan I ser den.

Vær meget opmærksom på afsnittet med Maltes skib. Skriv deres replikker ned side 16-17.

3. læseafsnit: side 22-34

Med udgangspunkt i afsnittet ”Svampetur” skal eleverne skrive videre på to af følgende udsagn:

Jeg begyndte at tænke på ...

Jeg genkender ...
Jeg undrer mig over ...
Jeg forstår ikke ...
Jeg kunne godt lide ...
Jeg opdagede ...
Jeg kunne godt tænke mig ...

Find et afsnit, som I vil læse op for klassen, fordi de indre billeder er meget stærke.

Beskriv hændelsesforløbet i skoven på svampeturen.
Skriv alle de "familieting" op, som Elo registrerer, at Runes familie gør. Det kan fx være, at faren lægger armen omkring morens skulder.
Beskriv også, hvordan Elo beskriver det: Hvilke sanser bruger han?
Beskriv kompositionen i afsnittet om svampeturen.

4. læseafsnit: side 29-31

Læs afsnittet og beskriv i hvilken sammenhæng I ser dette kapitel.
Gæt på, hvorfor Elo laver et skib.
Find et lille afsnit på siderne, som I kan "se" for jer og forklar, hvordan I tolker hele afsnittet.

5. læseafsnit: side 32

Beskriv, hvordan I nu i sammenligning med før "ser" dette afsnit for jer.

Overvej, hvad det er i sproget, der gør, at I kan se billederne for jer.

6. læseafsnit: side 33-40

Find 5 afsnit, som I synes, er meget stærke og beskriv, hvad I ser.
Find afsnit, hvor høresansen skal bruges.
Find afsnit, hvor synssansen skal bruges.
Skibet er ikke færdigt, forudsig hvad der videre skal ske med skibet og hvorfor.

Giv eksempler på, hvilken tid der er brugt.

Beskriv kompositionen i afsnittet om idræt.

7. læseafsnit: side 40-56

Skriv, hvilke forskellige scener I bliver præsenteret for i afsnittene.
Find forskellige afsnit, hvor det overvejende er Elos sanser og følelser, der er beskrevet.

Forhold jer til afsnittet side 42, hvor der står følgende:

Elo rykker lidt frem på bænken. – man kan godt se, at det er noget lidt andet, ikke?

Susanne er et stort spørgsmålstegn. Elo skæver til kommoden i stuen. Susanne ser væk. Rækker hånden frem mod Malte, der slentrer om hjørnet med Albert i hælene.

Hvad tænker I, når I læser dette afsnit. Hvordan ”ser” I afsnittet for jer?

Forhold jer til afsnittet side 43, hvor der står følgende:

Malte ligger.....

Hvordan ”ser” I afsnittet for jer? Hvorfor læner Susanne sig ind over bordet og følger teksten i kagebogen med en finger?

Læs afsnittet side 46 og beskriv, hvilken tid det er skrevet i. Overvej, hvad det ville gøre ved teksten, hvis der blev byttet om på fortalt tid og fortælle tid.

Forhold jer til de forskellige sanser, der er i spil.

Læs afsnittet side 48-49, hvor der står følgende:

Et spædbarn græder i nabohaven.....Jeg får bare. Får og får og får og får og får og får MÆH! Elo griner højt.

Se den indre film for jer. Hvordan oplever I Elos opførsel?

Hvordan opfører Susanne sig?

Find yderligere nogle afsnit, som viser, hvordan Elo og Susanne har det.

8. læseafsnit side 53-60

Find nogle gode afsnit, hvor I virkelig kan ”se” handlingen for jer. Skriv sidetal og linje ned.

Hvad er det ved sproget (fx ord), der gør, at I netop kan se disse afsnit for jer?

9. læseafsnit side 61-63

Beskriv den indre film I ser, når I læser sidste afsnit.

Hvordan tolker I det, I ser? Hvad slutter romanen med? Hvordan ser Elo ud i ansigtet?

NÅR ELEVERNE HAR LÆST

Tegn en linje over alle kapitlerne i romanen. Påfør Elos op- og nedture og de afsnit, hvor den indre film står stærkest. Lav her efter en samlet oversigt over kompositionen i romanen. Er der sammenfald mellem linjen og kompositionen?

Hvilket af alle de afsnit, som I har læst, synes I, er det bedste? Begrund hvorfor.

Hvilken indre film står stærkest i jeres erindring, efter I har læst romanen?

Med hvilke 5 ord vil I beskrive Elo, Susanne, Vagn, Rune og Elos far?

Find 5 konkrete citater fra romanen, som I mener, rummer fortolkningen af romanen.

Evaluering

Målet med læsningen af *Et mærkeligt skib* var, at eleverne skulle arbejde med og bevidstgøres om at danne indre billeder, når de læser, som middel til fortolkningen. Dette mål kan bl.a. evalueres ved hjælp af en diskussion mellem forskellige elever i klassen i en såkaldt fokusgruppesamtale.

Læg en stak med forskellige udsagn skrevet på papir/kort (et udsagn = et kort) med bagsiden opad på et bord. Eleverne trækker efter tur et udsagn, som de indleder med at forholde sig til. De andre lytter og kommenterer. Der kan være max. 4 i en gruppe.

Skriv fx følgende udsagn på kortene:

- Susanne kan ikke være bekendt at afvise Elo.
- Elo er meget irriterende – han bør tage sig sammen.
- Elos far bør være mere sammen med Elo og forsøge at tale mere med ham.
- Elo forsøger at tage lillebroderens plads, da Rune afviser ham.
- Elo er symbol på "et mærkeligt skib".
- Elos mor er død.
- Elos liv bliver godt til sidst i romanen.

Afsluttende arbejde med romanen

Afslut jeres arbejde med romanen ved at vælge en af følgende skriftlige opgaver:

- Et brev fra Elo til Susanne.
- Et brev fra Susanne til Elo.
- En ny slutning på romanen, hvor Elo ser tilbage på sit liv.
- En ny slutning, som faren "ser" det.
- En ny slutning, som Susanne "ser" det.

Få adgang til nyheder og tilbud fra Høst & Søn:
Tilmeld dig vores elektroniske nyhedsbrev via hjemmesiden:
www.hoest.dk – under **nyhedsbrev**

På hjemmesiden kan du på 'Lærerværelset' finde litteraturguider til følgende bøger:

Ronnie Andersen: **Date med en engel** af Inger Lise Lund

Neil Gaiman: **Coraline. Graphic novel** af Karen Lise Søndergaard Brandt

Bent Haller: **Knut og køter** af Ingelise Moos og Karen Vilhelmsen

Bent Haller & Lars Vegas Nielsen: **Grænsebørn** af Ingelise Moos og Karen Vilhelmsen

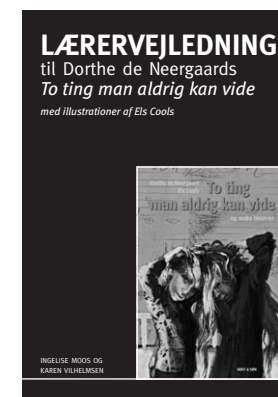
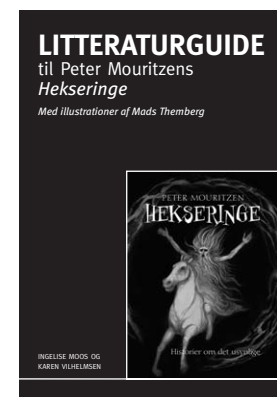
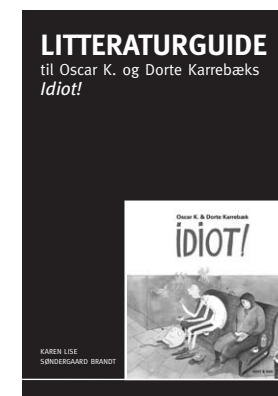
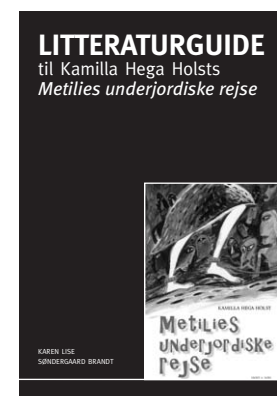
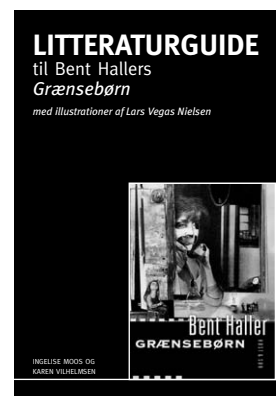
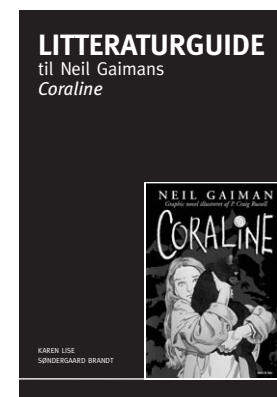
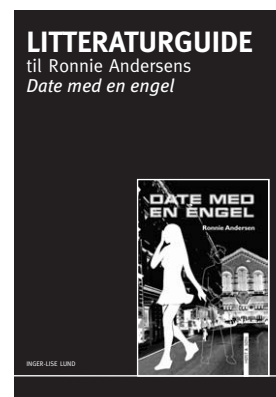
Kamilla Hega Holst: **Metilies underjordiske rejse** af Karen Lise Søndergaard Brandt

Oskar K. og Dorte Karrebæk: **Idiot!** af Karen Lise Søndergaard Brandt

Peter Mouritzen & Søren Jessen: **Danser med djævle** af Ingelise Moos og Karen Vilhelmsen

Peter Mouritzen: **Hekseringe – historier om det usynlige** af Ingelise Moos og Karen Vilhelmsen

Dorthe de Neergaard & Els Cools: **To ting man aldrig kan vide** af Ingelise Moos og Karen Vilhelmsen

Sofia Esmann har udarbejdet en litteraturguide til Anita Krumbachs roman *Et mærkeligt skib*. Det er en stramt komponeret roman om drengen Elo, der bor alene med sin fraværende far. I mangel på opmærksomhed og omsorg forsøger Elo at blive en del af sin nye klassekammerats familie. Læseren følger Elo i hans sejre, nederlag og i det ødelæggende opgør, der markerer historiens klimaks. Fortællestilen er usentimental og fortættet, og hvert ord synes vejet på en guldvægt. Sofia Esmann fokuserer i litteraturguiden på, hvordan læsningen af *Et mærkeligt skib* lægger op til at arbejde med indre billeder. Arbejdet med bogen kan tillige styrke eleverne i at kunne læse mellem linjerne.

Denne og andre litteraturguider kan downloades gratis på <http://hoest.dk/laerervaerelset.aspx>

Høst & Søn

